

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 300.— | Negyed évre K 75.—
Fél évre • 150.— | Egy hónap • 25.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECZEN, PIAC-UTCA 49.

TELEFONSZÁM: Kladóhivatal és nyomda 18
Szerkesztőség — — — 10-20

Fölkelés Ukrajnában a vörösök ellen

Az angol-orosz tárgyalások

Róma, szeptember 13. (M. T. I.) A Daily Telegraph helsingforsi jelentése szerint Ukrajnában forradalom tört ki a vörösök ellen, amely Jekaterinoszlavíg és Nikolajevig terjed. A vörösöknek Odesszával való kapcsolata hír szerint megszakt.

Páris, szeptember 13. (M. T. I.) A Petit Parisien értesülése szerint Kamenev nem fog többé visszatérni Angliába és távozását politikai körökben a Szovjet-Oroszországgal való diplomáciai viszony megszakításának tekintik.

Páris, szeptember 13. A Petit Parisien londoni jelentése szerint Lloyd George Kraszinnal és Kamenevvel a kereskedelmi forgalom újrafelvételéről tárgyalt. Kamenev szombaton utazott el Moszkvába, ahol a Lloyd George-al megvitatott kérdéseket kormánya elé fogja terjeszteni. Kraszin Londonban marad. Politikai körökben az a felfogás, hogy ha Moszkva válasza kielégítő lesz, a tárgyalásokat Kamenev visszatérével újra felveszik.

Pétervár, szeptember 13. Moszkvai sürgönyjelentés szerint az ukrán-orosz béke delegáció Rigába utazott.

Románia kevesli a zsákmányt

Páris, szept. 13. (M. T. I.) A Temps bukaresti értesülése szerint Románia jegyzékét akar intézni a legfelsőbb tanácshoz és tiltakozni akar a német jóvátéti összeg felosztása ellen. Románia nem akar hozzájárulni ahhoz, hogy egyes szövetséges államok többet kapjanak ebből a kárpótlásból, noha veszteségeik csekélyebbek voltak. A tervezett felosztást Románia elutasítja és új Romániára kedvezőbb felosztási kulcs megállapítását követeli.

A franciák és a kis entente

Paris, szept. 13. Bainville az Action Françaiseben azt írja, Benesnek a kis entente létrehozására irányuló faradozása Párisban a legkínosabb benyomást keltette, mert ezzel elárulta, hogy milyen erőteljes a németellenes cseh védőbástya, amely csupán Gauvin és Tardieux illúziója volt, akik nem tudnak beletörődni abba, hogy a csehek eljtsék.

Németország és a népszövetség

Genf, szept. 13. (M. T. I.) Németországnak a népszövetségbe való felvételéről a Temps azt írja, hogy erről nem lehet addig szó, míg a jóvátéti problémáját eljlesen meg nem oldották.

A Friedrich-csoport támadásra készül

A honvédelmi miniszter szerdán válaszol Fangler interpellációjára

Budapest, szept. 13. A közeli napokban élénkség költözik a nemzetgyűlés termeibe. Nagy támadás készül a kormány ellen Friedrichék részéről. Valószínű, hogy Friedrich István is megjelenik a nemzetgyűlésen, aki tudvalevőleg másfél hónap óta nem tette be lábát a parlamentbe. Megjelenése határozottan ostentatív jellegű lesz és azt fogja jelenteni, hogy az ellenzék az aktívítás terére lép.

Friedrichék küzdelme ugyan az egész kormányprogram ellen irányul, mégis a pénzügyi politika az az Achilles-sarok, ahol megsebezni próbálják a Teleki-kabinetet. Ebben a tekintetben sok segítőlársra számítanak a nemzetgyűlési képviselők sorában, elsősorban Gaál Gaszton közreműködésére, aki ismételtten mondtott súlyos kritikát a kormány pénzügyi gazdálkodásáról.

Az ellenzék sürgetni fogja a

külföldi bizottság azonnali összehívását és számon fogja kérni azt a mulasztást, hogy a bizottság eddig még egy ülést sem tartott és így lehetetlenné tették, hogy a nemzetgyűlés beleszóljon a külpolitikába.

A nemzetgyűlés keddi ülésén ismét szóba kerülnek azok a támadások, melyeket a Friedrich-csoport tagjai folytatnak a Tiszagyilkosságot tárgyaló haditörvényszék ellen. Ennek az akciónak vezető szónoka Fangler Béla, aki nemcsak a haditörvényszéket támadja, hanem élesen és leplezetlenül fordul Huszár Károly ellen is.

Budapest, szeptember 13. Illetékes helyről nyert értesülés szerint Sréter István honvédelmi miniszter előreláthatólag a nemzetgyűlés szerdai ülésén válaszol Fangler Bélának a Tisza-pörben előterjesztett interpellációjára.

Stromfeld ezredes bünpöre a leg- felsőbb katonai törvényszék előtt

A felelbiteli főtárgyalás

Budapest, szept. 13. Ma délelőtt negyed 10-kor kezdte meg a legfelsőbb katonai törvényszék a Fehérvári-uti laktanyaépület második emeleti tárgyaló termében Stromfeld ezredes bünpörének felelbiteli főtárgyalását.

A megnyitás után először a bíróságot alakították meg. A bíróság elnöke Stadler István vezérőrnagy, tárgyalásvezető Szerdahelyi László dr. ezredes-hadbíró, referens Ujváry Geza dr. alezredes-hadbíró lett.

A bíróság megalakulása után a referens a haditörvényszék által hozott ítéletet olvasta föl. Bejelentette, hogy a most felolvasott ítélet és indoklás ellen úgy a hadosztálybíróság ügyesse, mint a védő semmisségi panasszal élt. A katonai ügyészség szerint Stromfeld a felségárusítási perben fontos közeg volt és nem távolabbról vett ebben részt. Enyhén büntették tehát, mivel büncselekményeiért kötelálati halálra kellett volna ítélni. A védő szerint — mondta a referens — a tárgyalás elnöke elfogult volt, azonkívül az indoklásban ellentét van, mert egyrészt árusítónak állítja be Stromfeldet, másrészt nemzeti hősnek. Stromfeld nem cselekedett gonosz szándékból. Cselekedeteiben az vezette, hogy az ország integritását megtartsa, az anarchiától megóvja és a proletárdiktatúrát megdöntse. Kényszer hatása alatt kellett állását elfoglalnia és ez menti őt.

Ezután Szabó dr. koronaügyész helyettes emelkedett szólásra:

— Az elsőfoku bíróság a közcsendhaborítás vádjá alól Stromfeld Aurélt felmentette, csak felségárusítás miatt ítélte el és a bűnanyag eme részében él perorvoslattal az ügyész, mert kevésnek tartja a büntetést. A katonai ügyész ezirányú felelbitése alaptalannak mutatkozik. Az elsőfoku bíróság részletesen kifejti, hogy a vádlott működése nélkül a kommunista felségárusítás létre nem jött volna. A bíróság ebben a megállapításban is téved, mert a vádlott a forradalmi kormányzótanácsnak csak alárendelt szakközve volt. Azonban más irányban alaposnak mutatkozik a megállapítás, mivel a kommunista felségárusítás a legveszélyesebb felségárusítás volt, épen ezért Stromfeld Aurélt a katonai büntetőtörvénykönyv 335. §-a értelmében súlyosabb büntetési tétel szerint kellett volna elítélni.

A legfelsőbb katonai törvényszék ezután a tárgyalást 10 percre felfüggesztette. Szünet után Darvay Janos dr. védő kezdte meg védőbeszédét.

— A hadosztálybíróság által hozott ítélet tényként állapítja meg, hogy Stromfeld a destruktó ellen küzdött. A Károlyi-uralom alatt toborzott hadsereget akart létesíteni. Tiszti neveltetése, hagyományok, pozíciója, katonai multja és jövője a fennálló rendhez kapcsolóttak, politikai pálfordulása megeshetett, de azt az ítélet nem magyarázza meg. Nyolcvan tanut hallgattak ki és az ítéletet mégis őt tanu vallomá-

sára alapították. Az ítéletbe emiatt azután valótlanságok kerültek be. A tárgyalás folyik.

A városi főispán beiktatása

A szeptemberi közgyűlés tárgyai

Debrecen város törvényhatósági bizottsága szerdán, szeptember 15-ikén délelőtt 9 órakor rendes közgyűlést tart. A közgyűlés tárgysorozatának kiemelkedő pontja Huberth Ottó dr. főispánnak a főispáni székbe való beiktatása, aminek különös jelentőséget kölcsönöz az a tény, hogy ezuttal első ízben foglalja el a főispáni széket külön városi főispán.

A közgyűlés tárgysorozatának fontosabb pontjait itt közöljük:

Polgármester f. évi augusztus havi jelentése. — M. kir. belügyminiszter ur leirata Huberth Ottó Debreczen sz. kir. város főispáni teendőinek ellátásával is megbízott törvényhatósági kormánybiztosnak ettől az állásától történt felmentéséről. — M. kir. belügyminiszter ur leirata arról, hogy az ország főméltóságú kormányzója magas elhatározásával Huberth Ottó kir. törvényszéki tanácselnököt Debreczen sz. kir. város főispánjává kinevezni méltóztatott. — Szabó István (nagyatádi) m. kir. földmívelésügyi miniszter ur leirata földmívelésügyi miniszterre történt kinevezéséről. — Dr. Vass József m. kir. közlelmezési miniszter ur leirata közlelmezési miniszterre történt kinevezéséről. — Belügyminiszteri leirat a városi helyg- és jártilletékről szóló szabályrendelet tárgyában. — Ugyanaz a pezsgőbor és habzóbor megadóztatására vonatkozó szabályrendelet tárgyában. — Tanácsi előterjesztés a kisebb házak eladására tartott árverés eredménye tárgyában. — Ugyanaz a város erdeiből termelt faanyag árának újabb megállapítására és a fakiosztás szabályozása tárgyában. — Ugyanaz a zeneiskolai tandíj felemelése tárgyában. — Ugyanaz a Bocskai István fejedelem koronájának Bécsből visszakövetése iránt. — Ugyanaz a gáz- és villamos-áram árának felemelése iránt. — Ugyanaz a Dmke internátus háta mögött fekvő területnek a menekultek részére a helyg- kormány által építendő szükséglakások céljaira haszonélvezeti joggal átengedése tárgyában. — Ugyanaz a városi közigazgatási hivatalokban teljes vasárnapi munkaszüneti tartása iránt.

A török trónörökös a fel- kelőkhez akart szökní

Az angol-francia seregtönré- verte a nacionalistákat

Berlin, szept. 13. (M. T. I.) Konstantinápolyból az a hír érkezik, hogy a török trónörökös meg akart szökní. A trónörökös, aki sohasem rejtegette barátságát a felkelők iránt és a trónhoz való jogáról lemondott, mert a békeszerződés Törökországot feldara-

bolta állítólag Anatoliába akart szökni, hogy ott az unionistákhoz csatlakozzék. Hamarosan felfedezték a tervet és a trónörökösöt őrizetbe helyezték.

A kisázsiai harcok

Róma, szept. 13. (A. M. T. I. szikratávirata) A Temps konstantinápolyi jelentése szerint a cili-ciai harcok alkalmával a francia és amerikai megszálló sereg csaknem teljesen megsemmisítette a török nacionalistákat. A csatáren 1500 halott maradt.

Békebeli legfinomabb és női costumoknak való legújabb divatu színes, valamint kék és fekete **szövetek** feltűnő jutányos árban **Kupfer és Társánál** Kistemplom bazár.

Lloyd George nem fogadta a görög exkirályt

Páris, szeptember 13. A Journal genfi tudósítója jelenti: Luzernben Konstantin király Lloyd George-tól kihallgatást kért. Lloyd George azt válaszolta, hogy a legelőbb Venizelos ellen elkövetett merénylet után nem fogadhatja a volt görög királyt. Lloyd George ezután levelet írt Konstantinnak, de a levélben nem magyarázza meg, hogy mért nem akar találkozni vele.

A Journal levelezője tudni véli, hogy az egyik román hercegnek a spártai herceggel, Konstantin fiával tervbe volt házassága Lloyd Georgenak Konstantinnal szemben tanúsított magatartása miatt kérdésessé vált.

Pogány József is megszökött

Kun Béla merénylete — Elfogatási parancs Szilárd Rezső és Lugossi Béla ellen

Bécs, szeptember 13. Pogány József, mióta internáltságából megszabadult, Bécsben »Proletár« címen lapot szerkesztett. Mióta a Tisza-gyilkosság bűnpöréből kifolyólag nyilvánvalóvá lett, hogy a gyilkosságban bűnös és mióta két detektív a Vittekgasse 13. számú házban kereste, hogy le-tartóztassa, azóta bujdosott, most pedig az hír jött, hogy Moszkvába szökött és már Stockholmig eljutott. Pogány ugyanis attól félt, hogy ha a budapesti ügyészség a Tisza-gyilkosságban való részvétel miatt kikéri, a bécsi kormány ki fogja adni.

Bécs, szept. 13. A bécsi ügyészség Giréth László 19 éves budapesti diákok, aki augusztus 4-ikén állítólag meg akarta mérgezni Kun Bélát, orgyilkosság miatt vád alá helyezte. A tárgyalás október első felében lesz. Giréth annak idején állítólag mérgezett gyümölcsöt vitt be a Steinhofban internált Kun Bélának.

Budapest, szept. 13. Az ügyészség körözöletet, illetőleg elfogatási parancsot adott ki Szilárd Rezső dr. volt budapesti rendőrkapitány és belügyminisztériumi miniszteri tanácsos ellen.

Szilárd Rezsőt a Károlyi-forradalom idején a belügyminisztériumba rendelték és miniszteri tanácsossá nevezték ki. A diktatura alatt több szónoklatban lázított a polgári társadalom ellen. Ugyancsak elfogató parancsot

adott ki az ügyészség Lugosi Béla színész ellen, aki a kommunista színészek vezetője volt, a Nemzeti Színházban és a Fészek-klubban izgatott a diktatura mellett, azonkívül feljelentette mint ellen-

forradalmárt, Takács Kálmánt, akit azután a forradalmi törvény-szék két évi kényszermunkára ítélte. Lugosi, éppúgy mint Szilárd a diktatura bukása után megszökött.

Véres utcai harcok Triesztben

Tüzérség lötte a lázadó munkásság barrikádjait

Budapest, szept. 13. A trieszti véres eseményekről a következő hírek érkeztek az olasz határról:

A legnagyobb harcok San Jacopoban, Trieszt külvárosában voltak. A munkások torlaszokat emeltek, melyek ellen a gyalogság hiába intézett több támadást. Rendszeres ostrom kezdődött. A katonaság kénytelen volt ágyukat is felállítani és a barrikádokat csak a tüzérség segítségével tudták bevenni. A lázadók súlyos veszteségeket szenvedtek. A sebesülteket katonai orvosok bekötötték, azután börtönbe szállították őket.

A szociálista Il Lavoratore szerkesztője, Mario Cassigli szociálista képviselő hasztalan fáradozott azon, hogy a sztrájkolókat visszavonulásra bírja, a munkások csak egyes helyeken hagyták el a barrikádokat. Az egész városban egész éjjel tartottak a cse-

paték. Katonai teherautók jártak be az utcákat és kiméletlenül lötték a lázadókat. Az utcákat fényoszlopok világították meg.

Reggel feljavult a helyzet, miután a katonaság több száz embert letartóztatott és a munkásság közbelépésére a józanabb elemek abba hagyták a harcot.

Szombaton reggel már csak egyes kis csapatok mutatkoztak. A szakszervezetek felhívást bocsátottak ki, amelyben munkába szólították a munkásokat. A munkások legnagyobb része engedelmeskedett a felhívásnak.

Zürich (Bud. Tud.) Milánóból jelentik: A milánói konferencia tegnapi határozata értelmében a munkásmozgalom politikai vezetése a szakszervezeti központ vezetésének kezébe került. A szociáldemokrata párt vezetősége megígérte támogatását.

1440 korona egy öl városi fa Gondoskodás a kis emberek tüzelőfájáról

A nagy fainség, a vasuti szállítási díjak emelkedése, a rövid idő alatt kétszeresére nőtt munkabér, a fabelhozatal nehézségei szükségessé tették a tűzifa iránymutatás újabb szabályozását. A szabályozó rendelet megjelent és mint megintuk, a debreceni fa-ármegállapító bizottság a rendelet alapján már meg is állapította a tűzifa szabadkereskedelmi árát. Horribilis áremelkedést jelent a bizottság határozata, de csak így volt biztosítható, hogy szabad kereskedelem útján tényleg kerüljön is fa a városba. Már a határozat meghozatalakor tisztában volt a bizottság azzal, hogy 2000 koronát a fixfizetéses alkalmazottak és általában a kis egzisztenciák nem adhatnak egy öl tűzifáért és ezért az erdőhivatalt bizta meg, tegyen előterjesztést a közgyűlésnek, miként lehetne jutányos áron városi fával ellátni a szegényebb sorsú lakosságot.

Az erdőhivatal előterjesztése elkészült. Eszerint a város a

hasábfát 1440, a dorongfát 1000, a botfát 720, a tuskót 840 koronáért adja ölenként.

A város is emeli tehát a faárakat és pedig hasábfánál 500, dorongfánál 170, botfánál 120, tuskónál 200 koronával, de még így is jelentősen olcsóbban adja a fát, mint a szabad kereskedelemre megállapított árak, mert a hasábfá városi ára 1160, a botfáé 1684 koronával olcsóbb, az aprított fa mázsája a kereskedőnél 160, a városnál 80 korona.

A kompetencia fa 1918-ra még ki nem adott része hasábfánál 200, botfánál 140 koronás áron, 1919. évre hasábfánál 960, botfánál 480 koronás áron, a tisztviselői fa továbbra is 130, illetve 88 koronás áron adandó ki.

Annak a kérdésnek az eldöntésénél, mennyi fát juttathat a város a szegényebb sorsú lakosoknak, számításba kell venni a raktáron levő és a fűtési időszak

alatt még kitermelhető famennyiséget. Az erdőhivatal számításai szerint minden irányú támogatás és fokozottabb igező rendelkezésére bocsátása esetén az összes remélhető szállítás maximuma 17500 öl.

A város lakosságának száma 110.000, a családok száma 27.600. Ebből a számításnál levonandók a szénrel fűtött házak és telepek és figyelmen kívül hagyandó 9000 termelő család.

Városi faellátás szempontjából figyelembe veendő a városi irodák, intézmények, az egyházak, iskolák, tisztviselők, menekültek, közalkalmazottak és a kisebb egzisztenciák, összesen 18.000 család.

Ennek a 18.000 családnak az ellátására 13.000 öl városi fa lesz rendelkezésre. Törekedni fog az erdőhivatal még 120.000 ürköméter fa beszállítására.

Ez a mennyiség jut a szegényebb lakosoknak, ha a kiosztást méltányosan végzik, az ellenőrzést szigorúan gyakorolják. A közintézményeknek szerződés szerinti járó famennyiségeket a kormányrendelet értelmében a minimumra fogják leszállítani és a különbözetet készpénzben utalják ki.

A fajegy-rendszert teljesen elejtik.

ellenben felhívják a közéleti ügyosztály bevonásával létesítendő elosztó és ellenőrző bizottságot, hogy minden eszközzel igyekezzen elejét venni olyan visszaéléseknek, hogy élelmesebb emberek két-három ízben is kapjanak fát, amíg a kevésbé élelmesek egyszer sem. E célra legalkalmasabb eszköznek látszik, ha a lisztkönyvbé vezetnek be minden esetben, mikor és mennyi fát kapott ki már valaki.

A városi faelosztásánál szigorúan betartják a kormányrende-

let azon rendelkezését, mely a legnagyobb háztartásnak sem engedélyez többet, mint egy hónapra egy fél öl tűzifát.

MEGNYILT

Herman Nándor és Tsa
fehérnemű készítő
uri divat üzlete
Plac-u. 10. Bikával szemben.

HIREK.

— Skót vendégek Debrecenben. A református egyházkerület értesítette a városi tanácsot, hogy kedden Budapestről a skót misszió három illusztris tagja érkezik Debrecenbe. A skót misszió célja a magyar református egyház oltalmazása. Szerdán reggel 9 órakor a nagytemplomban istentisztelet lesz, melyen magyar ima után a misszió egyik tagja angol nyelvű prédikációt mond. A városi skót vendégek fogadásánál Csóka Sámuel polgármesterhelyettes-főjegyző és Tatay Zoltán dr. tb. tanácsnok képviselik. A vendégeknek a tanács városi fogadókát bocsát rendelkezésre.

— A városi tanács sajtópöre. A városi mai ülésen egyhangulag kimondta, hogy a Hajdúföld vasárnapi számában megjelent cikk miatt, mely a város vagyonának gondatlan kezelésével vádolja meg a tanácsot, felhatalmazást kér a belügyminisztertől a sajtópör megindítására.

— Eljegyzés. F. hó 11-én tartotta eljegyzését Baróc András rendőrfelügyelő fia, Bardócz Jenő, Lovas Imre kereskedő leányával, Erzsikével.

— A kormány sürgeti az adóösszeírást. Vásáry István dr. tanácsnok bejelentette ma a városi tanácsnak, hogy a városi adóhivatal cenzusát délelőtt 8-1 és délután 3-5 óráig tart hivatalos órát. A munkaidő meghosszabbítása azért szükséges, mert az összes pénzügyigazgatók bevonásával Budapesten tartott ankéten a pénzügyminiszter szükségesnek jelentette ki, hogy az 1919-20. évi adóhivatali munkálatakat novemberig befejezzék. A pénzügyminiszter ugyanis csak az esetben képes a jövő évi budget összeállítására.

— Szeptember 20-án szűnik meg a nyári időszámítás. Az óramutatót szeptember 20-án megint visszajuttatjuk egy órával, ahogy a nyári időszámítás kezdetén előretoltuk. Ausztriában már 13-án kezdődik a téli időszámítás, nálunk egy héttel később.

— Városi birtokok hérbeadása. A városi tanács jóváhagyta a vajdalahosi birtokra meghirdetett bérleti árlejtés eredményét, melynek alapján Cvidder Sándor lett a bérlet 132000 korona évi bért. — A pallagi 3. számú tagbirtok bérletére hirdetett árlejtésen Kellner Tibor volt a legelőbbet ígérő 250000 korona bérrel. Hajdu Imre árverező utólag bejelentette, hogy ő is hajlandó ezt az összeget megadni. A tanács, tekintve hogy Hajdu debreczeni lakos, a bérletet neki adta ki.

— A direktórium utalványai. A számvetés kimutatást készített a néhai városi direktórium utalványzásairól. Eszerint a direktórium városi pénzből 926.993 koronát utalványozott. A jegyzéket egyelőre felveszik a károsodásokról vezetett nyilvántartásba.

— Női felöltők és kosztümök. eredeti bécsi modellek, valamint leányka felöltők nagy mennyiségben érkeztek Frank Sándor céghez, Debrecen, Plac-utca 42.

Legjobb cipőket készít

Grünwald

cipőüzeme, Sas-utca 4. szám.

A huszárezredek zászlója. A magyar Távirati Iroda jelenti: A kormányzó a nemzeti hadsereg huszárezredei számára lovassági zászlót rendszeresített. Minden huszárezrednek egy zászlaja lehet, amely ünnepélyesen szentelendő fel, 80 centiméter hosszú, könnyű fehér selyemből, egyik oldalán két angyal által tartva Magyarország nagy címere, belső oldalán pedig Magyarország védasszonyának hímezett képe. A zászló négy szélét 8 centiméter széles piros-fehér-zöld pártázat szegi be. A címeres oldalon, a külső alsó sarokba kerül a csapat elnevezése. A zászlóanya által adományozott szalag bármilyen színű lehet, de csak könnyű selyemből és arany hímzéssel. A jelmondat szabadon választandó. Bármilyen egyesület adományozza is a zászlót, a fent leírt tervezetől nem térhet el.

Nem jön a szén. A városi tanács ma írásbeli értesítést kapott a szénkormánybiztosságtól, mely szerint e hó 15-től kezdve napi 80 tonna szén pontosan küld a városnak, egyben bocsánatot kér az eddigi kimaradásokért. Ugyancsak ma viszont Aberle Raymond főmérnök azt jelentette a tanácsnak, hogy szén két napja nem érkezett, a készlet csak 10 vagon s ha ma délután nem érkezik szén, akkor holnap nem lesz nappali áramszolgáltatás. A mávnak is csak 4 vagon szene volt szombaton s ha nincs a vasárnapi forgalomzúnetelés, akkor zavarok állottak volna be a vasúti forgalomban is. Ugy látszik, a szénkormánybiztosságnál más intézkedik és más levelez.

Nagy Endrét a csehek letartóztatták. Nagy Endre már régebben felolvasó körútra indult a megszállott magyar területekre. Körútjában megfordult Komáromban, Kasán, Eperjesen, Nyitrán, Pozsonyban és Losoncon. A hangulat mindenütt izzó volt és ezt észrevették a csehek. Így történt azután, hogy Trencsénvároson és Pöstyénben betiltották előadásait. Nagy Endre erre Körmöcbányán hirdetett előadást, alig mondta el azonban bevezető mondókjait, letartóztatták és Pozsonyba szállították.

Roose tanár előadása. Vasárnap elmaradt előadására vonatkozólag Roose tanár ur a következő sorok közlésére kérte fel lapunkat: »Amennyiben a mérvadó politikai és egyházi hatóságok, valamint tanfelügyelők és tudományos intézetek vezetői a meghirdetett előadásomra meg nem jelenhettek volna, viszont azok nélkül előadásomat megtartani célt tévesztett dolog lett volna, kénytelen voltam az előadást úgy szólni az utolsó percben elhagyni és annak megtartását ugyanazon helyen (Vármegyeház) csüörtök, folyó hó 16-án délután 4 órára kitűzni, amikor is ezen előadást minden körülmények között meg fogom tartani.« Jegyek előre válthatók Kontsek Kornél és Somossy László cégnél, valamint a Méliusz-könyvkereskedésben.

A rendőrkapitány a közigazgatási bizottságban. A rendőrség államosításával a polgármesternak a rendőri igazgatás fölötti felügyeleti joga megszűnt és így a rendőri igazgatás a közigazgatási bizottságban képviseltetve maradt. Minthogy pedig fontos közérdek, hogy ez a nagyjelentőségű igazgatási ág a közigazgatási bizottságban képviseltetve maradjon, elrendelte a belügyminiszter, hogy addig is, amíg e kérdést a törvényhozás szabályozza, a közigazgatási bizottság ülésére az államrendőrség kapitánya

meghívandó. Mivel azonban a bizottságnak nem tagja, szavazati joggal nem bír, hanem csak a saját hatáskörébe tartozó ügyekben előadói hatáskört tölt be.

A budapesti tőzsde. Értékpapírok árfolyamai: Magyar hitel 1700—10, Osztrák hitel 910—35, Jelzálogbank 472—90, Leszámitoló 760—65, Angol-magyar 895—900, Magyar-olasz 494—508, Agrárbank 995—1000, Hazai bank 695—85, Forgalmi 600—580, Adria 13,450—400, Atlantica 6700—900, Levante 5000, Közuti 1445—40, Drasche 1700, Urikányi 5275—350, Salgó 6550, Rima 3425, Brassói 4250—300, Papír 2820—85, Hazai faterm. 6050—6000, Cukor 12,975—13,300 Gummi 3175—120, Telefon 1670, Földbirtok 985—65, Ált. Takpénztár 1140—60, Lámpa 2405, Trust 1370—50, Österm. 950—65, Nasci 13,000—100, Szikra 2580—40.

Idegen valuták: Napoleon 820—28, Dollár 259—255, Font 940—920, Márka 509—504, Lei 580—560, Lira 1160—1175, Francia frank 1865—1870, Romanov 319—315, Sokol 413—410, Dínár 994—990, Léva 505—5, Svájci frank 12—, Bécs 9750—9625.

A cukorjegyek kiosztása. A közlelmézesi ügyosztály közli: Miután a város részére kiutalt cukor a napokban már megérkezik, saját érdekében felhívjuk a lakosságot érdekelteket, hogy cukorjegyeiket az illetékes lisztirodákban haladéktalanul váltsák ki. Felhívom a hatósági cukor elárúsítással foglalkozni kívánó kereskedőket, hogy a náluk vásárlásra előjegyzett első és második sorozatu cukorjegyeket vegyék külön-külön két példányu kimutatásba s ezen kimutatások egyik példányát legkésőbb f. hó 16-ig, tehát csütörtökön déli 12 óráig a Csapó-u. 15. sz. alatti lisztirodába szolgáltatassák be, hogy így vevőik cukorszükségele megállapítható és a lisztosztály (Piac-u. 9. sz.) által kiutalható legyen. A kereskedők részére történő cukorkiutalás idejéről a lisztosztály fogja a kereskedőket tájékoztatni. Az első és második sorozatu cukorjegyek első számú szelvényeire 20 deka-gramm cukor szolgáltatható ki. Azt, hogy a cukorjegyek a kereskedőknél mikor és milyen áron lesznek beválthatók, a helyi lapok útján fogjuk a lakossággal közölni.

Az elkobzott aranyokért. A budapesti fémbevitő-hivatal elkobzott arany- és ezüstneműek után 1050 koronát küldött a város szegény-alapjának.

Frank Sándor céghez Piac-u. 42. újabb szállítmány érkezett. Ruha szövetek, selymek kész fehérnemű és női felöltőkben olcsó szabott árak.

Magyar újság Bukarestben. Bécsből táviratozzák: Bukarestből érkező hírek szerint Varjassy Lajos dr., a szegedi kormány volt kereskedelemügyi minisztere, magyar nyelvű lapot indít a román fővárosban. A lap szerkesztője Majláth József gróf volt főispán lesz. Az újság október elsején indúl meg.

Új iparengedélyek. A városi tanács a következő új iparengedélyeket adta ki: Fränkel Herman borbészszesznyakereskedés 4000, Fisch Izsák nyers- és szárított borkereskedés 2000, Kapitány János fuvarozási vállalat 500, Oláh János hentes 2000, Molnár Józsefné fűszer- és csemegekereskedés 500, özv. Tóth Györgyné sertéskereskedés 1000, Fischer Vilmos illatszere- és piperekereskedés 4000, ifj. Nikháy László műszaki cikkek 1000, özv. Boltrasz Ferencné szatács 500, Banga Sándor borbély 500, Szűcs Endre asztalos 300, Schwartz Lajos cipő és cipőkellékek kereskedése 2000, Govritz Béláné vendéglős 1000, Balázs Gábor hentes és mészáros 1000, Pribil Gyula zsidó 200 koronáért.

Tankönyvek, írószerek, rajzszerek legolcsóbban Gárdos könyv- és papírboltjában püspöki-palota.

Lábas Jucit meglópták. Budapesti tudósítónk jelenti: A balatonfüredi szanatóriumban tegnapielőtt betörték Lábas Jucinak, a Király-színház művésznő-jének szobájába és elvitték a művésznő 200 000 korona értékű holmiját egy utazó bőrönddel, amely maga is 20 000 koronát ért. Rátkay Márton, a művésznő férje, feljelentést tett a betörés ügyében a budapesti főkapitány-ságon.

Az ideiglenes napidíjasok ellátása. Az ideiglenes napidíjasok panaszal fordultak a főispánhoz, hogy a beszerzési csoport őket és családjaikat nem vette föl a kedvezményes ellátást élvezők sorába. A beszerzési csoport kijelentette, hogy a miniszteri leírt világosan elrendeli, kik vehetők fel kedvezményes ellátásra, mivel pedig az ideiglenes napidíjasok nincsenek ezek sorában, kérésük nem teljesíthető.

Szaporodnak a betörők. A mai napon a következő lopásokat és betöréseket jelentették be a debreceni államrendőrségnél: Stréger Józsefné Eötvös-u. 4. sz. a lakos lakásán távollétében betörők jártak, akik több mint 30 000 K értékű fehérneműt és ruhákat vittek el. Ugyancsak betörők tettek látogatást Gottlieb-nővérek, Simonffy-u. 6. sz. a varrónőknél. Itt a tettek megfoghatatlanul vakmerő módon a kora esti órákban hatoltak be, mikor még alig sötétedett s ugyszólván a háziak füle hallatára hajították végre a betörést. A betörők egy őrizetlen percben a lakoszoba ablacán, fölfeszítették a ruhásszekrényt és teljesen kiürítették. A motoszolásra a varrónők a szomszédszobában gyanút fogtak, de a tettesnek vagy tetteseknek még volt idejük, hogy az ablakon át zsákmányukkal együtt nyomtalanul elhújenek. A varrónők kára a 100 000 koronát jóval meghaladja. — Harsányi Józsefné József kir. herceg-u. 51. sz. a lakásán ismeretlen tettesek fölfeszítették a szekrényt és egy öltözet női ruhát elemeleek. — Zoványi Jenő dr. egyetemi tanár feljelentést tett az államrendőrségen, hogy padlásáról egy takaréktüzhely (spórherd) eltűnt. A rendőrség erőyes intézkedéseket tett, hogy a tetteseket kézrekerítse.

Rendőri hírek. Öngyilkossági kísérlet jégcsodával. Balogh Róza ondódi napszámos-lány öngyilkossági szándékából jégcsodát ivott. Beszállították a kózkórházba. — Leesett a padlásról. Budai Bálint szegényházi ápoló leeseett a padlásról és a lábát törte. A kózkórházban ápolják. — A munkásfiú balesete. Sulyos baleset érte munkaközben Löwy Béla berettyóújfalusi 11 éves munkásfiút. Faaprítás közben a fűrész a lábára esett. Sulyos sérülésével, beszállították a kózkórházba.

Női és gyermek harisnyák óriási választékban, meglepő olcsó árakon. Tisztviselőknök árendemény. Lantos-áruházban, Csapó-utca 41.

Bécsi és párisi modell újdonságok megérkeztek Kohn Helén kalapszalonjába, Piac-utca 79.

Lindenfeld-cég Kossuth-utca 4. alól cipőüzletét Simonffy-utca 13. alá helyezte.

Dynamó gépeket, kapcsoló táblát, villanyműszereket, mozgósínzház berendezéseket eladok, veszek, vagy cserélek. Földvári Debreczeni I. Elektrotechnikai gyár Széchenyi-u. 55. Telefon: 168.

Koros Sándor újonnan átalakított úri és egyenruha divatüzlete, Piac-utca 69. Nagy raktár divatszövegekben és az összes katonai felszerelésekben.

Apák! Anyák! Igyekezzetek! Ha örömet akartok szerezni gyermekeiteknek, Lindenfeldnél cipőt vegyetek. Simonffy-utca 13.

Sándor Margit
női kalap üzletében
József kir. herceg-u. 5.
legolcsóbban szerezheti be
KALAPJAIT.
Alakítások pontosan eszközöltetnek

Iskolaruhákra, falsókabátokra legalkalmasabb szövetek olcsó árban kaphatók Feldheim Testvérek posztóáruházában Király-utca 4. Ugyanott nagyválaszték angol férfi és női felöltőkben.

Értékek őrzésére kézi vaspenzszekrények (Wertheim vaskaszták) különféle nagyságban kaphatók: ifj. Losonczy János cégnél József királyi herceg-utca 16. szám.

Alakíttassa kalapjait Széll és Kósánál, Piac-u. 63., ahol a legújabb divat szerint gyorsan és pontosan elkészül.

Weissmann Jakab okl. mérnök jogosított földmérő magánmérnőki irodája Piac-u. 64. sz. alatt van.

Divatlapok, német, francia angol, továbbá gyermek-, kostüm-, blous-lapok az ősz-téli idényre igen nagy választékban kaphatók Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedésében Piac-u. 34.

200.000-nél több menekültől kell gondoskodni. Minden fillér áldás. Vegyetek menekült-bélyeget!

SZÍNHÁZ.

Sylvio kapitány. A Csokonai-színház nagyhatású drámai slágere: a Sylvio kapitány ma kedden és szerdán kerül színpadra kettő előadásban.

A bérlőközönség figyelmébe. A Csokonai-színház igazgatósága tisztelettel értesíti a bérlő közönséget, hogy a bérletek kiadása szeptember 15—20-ig tart a Csokonai-színház előcsarnokában. A törzskönyvezett bérlők nyomban megkaphatják bérlőjegyeiket, új bérlők pedig előjegyezhetnek az esetleges D) bérletekre is.

Maciste, az igazságóro, olasz kalandor történet 5 felvonásban, a legbámulatosabb trükkök, a főszerepben Maciste (Magnus) az óriás világ-hírű atléta, kit közönségünk mint a Cabiiria és A földalatti szindikátus főszereplőjét ismer. Bemutalja az Uránia. Előadások 6 és 8 órakor. Jegyelővétel.

Cinabar III. amerikai cowboy himnusi történet harmadik részét mutatja be az Appolló. Előadások 6 és 8 órakor. Jegyelővétel.

VELOUR ÉS BÁRSONY
MODELL KALAPOK
érkeztek.
SCHIMMER MÓRNÉ
Piac-utca 2. szám.
Alakítások gyorsan, izléssel eszközöltetnek.

TÖRVÉNYSZÉK.

A hadházi kommunisták bünpöre

A debreceni kir. törvényszék ötös tanácsa — mint jelentettük — szombaton délelőtt fejezte be a hadházi kommunistápor 58 vádlottjának kihallgatását.

Délután megkezdődtek a tanúk-hallgatások. érdekes volt Hadházy Dezső dr. nemzetgyűlési képviselő kihallgatása, aki közel 2 óras tanuvallomásában józan gondolkodásu, jóindulatu embereknek tüntette föl a fővádlottakat.

A bíróság vasárnap egész nap folytatta a tárgyalást. A tanúk-hallgatások vasárnap délelőtt 11 órakor értek véget. Baróthy Zoltán dr. kir. ügyész három óras vádbeszédében két vádlott kivételével valamennyi vádlottal szemben fontartotta az eredeti vádat. A két vádlott ellen az eljárást a bíróság a védelejtés alapján megszüntette.

A vádbeszéd elhangzása után Csáthy Dezső dr., Fráter Lajos dr., Aczél Jenő dr., Fráter Pál dr. és Kardos Samu dr. védők mondták el védőbeszédeiket. A bíróság ma délelőtt fél 12 órakor vonult vissza itélethezatalra.

Cipők legjobb minőségben
készen és méret után
olcsón beszerezhetők.

Grünwald-cipőüzem
Sas-utca 4., Kölcsonsegélyző-épület.

Veszünk

babot kölest és mákot

a legjobb napiárban

GRÜNBERGER és GLÜCK

fűszer- és gyarmatáru nagykereskedők.

Friss tojást

kisebb-nagyobb mennyiségben napi árban állandóan veszek. Vidéken bevásárlókat keresek.

Pollák Zsigmond

tojánagykereskedő Debrecen, Miklós-u. 13.

Szabó János

férfiszabónál kész férfi nadrágok 440 koronától feljebb, öltönyök méret után 2450 koronától feljebb

Püspöki palota

a nagytemplommal szemben.

Ócska és új

tankönyvek

a legújabb kiadásokban minden iskola részére kaphatók

Aczél Henrik

modern antiquáriumban Piac-u. 24. Első Takarékpalota

Esetleg hiányos vagy meg nem felelő kiadású tankönyveket bármikor becserelek, vagy visszaveszek, miért is mindenki bizalommal vásárolhat.

Körzők, rajztömbök, iskolatáskák, mindenféle író- és rajzszerek

legjutányosabb árban szerezhetők be.

Minden menekült-bélyeg amelyet megveszel egy könnyeseppet szárit fel.

Hordó- és famegmunkáló üzem

PAULÓ LAJOS

Pesti-utca 2. szám.

Javítások pontosan eszközöltetnek.

Megrendelésre legelegansabb cipőket

jutányosan vállalok

BARNA MIHÁLY

cipész mester, MIKLÓS-UTCA 5.

Kereskedő urak!

A legolcsóbb, legszolidabb bevásárlási forrás

LEITNER és RÖMER

rövid-, szövött-, norinbergi áru nagykereskedése

Hatvan-utca 2

Szallag, himzési!

Harisnyák, kendők!

Elsőrendű olaszgyertya,

rizs, erősfokú szappanfőző szóda, háziszappan, cipőkrém, valamint egyéb fűszer- és gyarmatáru nagykereskedésében, **Bádagos-utca.**

KUPFER IGNÁC

liszt, fűszer- és gyarmatáru nagykereskedésében, **Bádagos-utca.**

Templomgyertya

Mosószóda 128/130% szappanfőzőszék

Kocsikenőcs, Gyufa, Terpentin, Festék

és mindennemű fűszer- és gyarmatáru legolcsóbban beszerezhetők

Adorján Jenő és Tsa

fűszer- és gyarmatáru nagykereskedő cégnek, Piac-u. 83. sz. az udvarban.

Úri hölgyek figyelmébe!

Női paletákat

mérték után készít

SZTEPANOV J.

Hatvan-utca 11.

128% zsirszóda

szerecsendióvirág, japán rizs, kocsikenőcs és mindenféle fűszer- és festékáru viszonteladónak a legjutányosabb árak mellett beszerezhetők

FRIEDMAN ÉS ASZTALOS

fűszernagykereskedőknél, Széchenyi-utca 6. sz.

Tankönyvek

az előirt legújabb kiadásokban az összes tanintézetek számára kaphatók

HEGEDÜS és SÁNDOR

irodalmi és nyomdai irodák, könyv- és papirkereskedésében

Meg nem felelő tankönyveket be!! cseréljük vagy visszavesszük!!

Rajztömbök, körzők, vonalzó, füzetek, valamint mindenféle író- és rajzszerek a legelőnyösebb napi áron szerezhetők be.

Vidéki rendelések pontosan eszközöltetnek!!

Telefon 54. Telefon 54.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 10 korona, minden további szó 1 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szó K 15-, minden további szó K 1:50. Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítatnak.

VÉTEL.

Aranyat, ezüstöt, briliánsokat legmagasabb árban veszek Schiffmann ékszerész, Piac-utca 67.

Elsőrendű tűzifát nagyobb mennyiségben veszünk. Árjárlatot kérjük lapunk kiadóhivatalába beadni.

4 szobás családi házat megvételre keresek. Közvetítőt díjazok. Cim a kiadóhivatalban.

Ócska ólmot tisztított állapotban bármily mennyiségben (10 kgtól) veszünk. Cim a kiadóban.

ELADÁS.

Mérték szerinti kész ruhák legolcsóbban beszerezhetők Moskovits, Hatvan-u. 5.

Mindenféle új és használt butorok legolcsóbban beszerezhetők Piac-utca 37. (Kis-templombazár.)

Eladó új és használt butorok a leghőbb kivitteltől a legolcsóbbig. József királyi herceg-utca 20.

Varrógép jó karban levő eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Eladó egy 10-12 éves fiúnak való kabát és egy női télikabát. Cim megtudható a kiadóhivatalban.

Iső kereskedelmi iskolai könyvek és II-ik polgári leányiskolai könyvek eladók. Veres-utca 4. sz.

Edények, tálak, kancsók, üvegek stb. 1400 db alkalmi áron eladó Timár-utca 11.

Dr. HEGEDÜSNÉ Gyermekdivatházában

Simonffy-u. 2. sz. megérkeztek

a babi flanel

és **harchet ruhák**

és egyéb őszi gyermek ruházati cikkek.

Tiszta

egész ives makulatura papír (ujság) kapható lapunk nyomdájában.

Férfi ruhák

jókarban levők eladók Miklós-u. 37. Herczegné.

25 méter

papír és pamut kelme egy tételben jutányosan eladó. Cim megtudható a kiadóhivatalban.

Zománc-edények

teljesen jókarban levők eladók Bika-bérlőház, II. emelet 2.

KERESLET.

Tanuló

középiskolát végzett felvételtik Leitner és Römer rövidáru nagykereskedésében, Hatvan-u. 2.

2000

korona jutalmat adok annak, aki engem 2 szoba konyhából álló lakáshoz juttat. Cimemre küldött ajánlatok a kiadóhivatalba intézendők.

Egész házat

bérelnék udvarral a város belterületén, vagy a közeli külsőben azonnali vagy későbbi beköltözésre. Cim megtudható a kiadóhivatalban.

VEGYES.

Plisse-Gouvre

harangszoknyákból is készit Farkas Bella, Arany János-utca 20.

Teljes ellátást

kanhat izraelita uri családnál iskolába járó uri leány. Cim a kiadóhivatalban.

Plisse-Gouvre

munkák gyorsan, szépen olcsón készülnék Péterfia-utca 25.

Teljes ellátásra

beleértve a gyermekek tanulására való felügyeletét, 1-2 alsóbb osztályba járó tanulókat természetbeli járandóságokért ellátással előkelő család. Cim a kiadóhivatalban.

Uri papi család

teljes ellátásra felvesz 1-2 kisebb iskolai növendéket. Hatvan-utca 1., I. em. 8. sz.

Uri zsidó család

elvéllalja intelligens szülők gyermekét elemi iskolai tanulókat német és zongora oktatásban is részesülhet. Cim a kiadóban.

Végzett tanítónő

elvéllal elemi és polgári iskolai tanulókat német és zongora oktatást is nyújt. Cim a kiadóban.

Gyermekeket

az iskolaidény kezdetével (ritualis kosztolásra) vállalok teljes ellátásra. Legjobb gondozást biztosítok. Herczegné, Miklós-utca 37.

Női és férfi kalapok ujjalalkítása 8 nap alatt
Piac-utca 9. sz.
Városi és állami tisztviselők előnyárban részesülnek.

Modernül berendezett szücs műhelyemben

javítások és alakítások jutányos árban elfogadtatnak.

ADLER szücsmester

Széchenyi-utca 40.

A város kellő közepén lévő

„KÖZPONTI“

vegyszer- és kelmefestő intézet Varga-u. 1. szám, Iparbank-palota

fest és tisztít

szőrmét, vasznat, szövetet, selymet, kalapot, keztyűt, esernyőt stb. a legszébben és legtartósabban 8 nap alatt.

Gyászruhák 24 órán belül tisztatnak

Cigarettafüvelek és papirok

bármely minőségben és mennyiségben kaphatók

FRANKL REZSŐ Budapest, VI., Rajcs-u. 20.

Kérjen mintázott árjárlatot!!

Bélyegzőgyár

és vésőintézet

PAULO I.

Telefon: 13-65.

Felelős szerkesztő:

Dr. HEGEDÜS LORÁNT.

Kiadó: HEGEDÜS ÉS SÁNDOR irodalmi és nyomdai részv. társ.

Nyomatott Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában, Piac-utca 49.